

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhásos petitsor egyszeri hirdetés 30 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyúlter: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Tulipán-Szövetség — Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.

Kiadóhivatal: Kósch Árpád könyvnyomtató-intézet Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Pünkösöd ünnepén.

Pünkösöd ünnepét üljük: az isteni igazság, a szabadság és a szeretet lelkének tavaszi örömmünnepét.

E, fölülről való pünkösdi lélek nélkül nincs élet, nincs művelődés az emberiségben. E lélek hatása az emberiség tanításában, büntetésében és vigasztalásában nyilvánul.

Mint már a zsidóságban s a keresztyénség apostoli megalapítása korában, úgy ma is a Szentlélek, mint pünkösdi lélek tanítja az emberiséget. Ez világosítja meg a mi homályos értelmünket, nyitja meg az emberi lelket nagy igazságok befogadására, és szól minden igaz emberből nagy gondolatok hirdetésénél és nagy tervek keresztülvitelénél hazában, egyházban és társadalomban egyaránt. S erre szükség is van, mert az emberiségben, a tudásnak óriási haladása és terjedelme dacára, még igen sok a homály és a tévelygés.

Egy másik hatása a Szentléleknek, mint igazi pünkösdi léleknek, annak az emberiségen való büntető erejében nyilvánul. Büntette annak idején Krisztus honfitársait, hogy az ártatlan istenembert keresztre feszítették; s büntet ma is a lelkiismeret szótáiban, hogy bennünket az igazság útjára vezessen. A baj csak az, hogy nem hallgatunk e szózatokra; sőt gyakran megkeményítjük azokkal szemben a mi szíveinket. Azért annyi az anyagi és szellemi nyomorúság a mi közéletünkben. Vajha a Szentlélek büntető szózatát hazánk és egyházunk történeteiből is hívebben követnők! Több volna bennünk a szeretet s kevesebb a pártoskodás és békétlenség politikai pártjaink és

vallásfelekezeteink között. Mi valánk oka annak, hogy isteni lélek büntető ereje Muhi, Mohács, Eperjes és a 30-éves háború rémeiben nyilvánult. De mi még mindig nem tudunk s, úgy látszik, nem is akarunk tanulni és okulni. Pedig hát megdönthetetlen axióma, hogy a szeretet megépíti, a békétlenség ellenben lerontja a nemzeti és egyházi oltárokat most és mindenkoron.

Végül a Szentlélek, mint pünkösdi lélek, legszebb és legáldásosabb hatása az emberiségben annak vigasztaló erejében nyilvánul. Ez vigasztalta meg a magukra maradt apostolokat, a midőn az emberiség Megváltója a tör.énelem szinpadáról lelépett, s ez adott erőt és reménységet a mi nagyjainknak is, régebbi és újabb történelmeink tanúsága szerint, azokban a, nehéz napokban, a midőn nemzeti ügyünk elveszteknek látszott.

Ma is áll egyik nagy hírű, jénai professzoromnak ez a mondása: «Az idők ura az Isten, az idők fordulópontja a Krisztus és a valódi korszellem az isteni szellem.» Igen, a Szentlélek a valódi korszellem, mert ő a fentartója és fejlesztője minden egészséges haladásnak és fejlődésnek az emberiségben.

Engedjük tehát magunkat jelen ünnepünkön is tanítani, büntetni és megvigasztalni a Szentlélek által, ha államban, egyházban és társadalomban — küzdelmek árán bár — munkáljuk istenországát, mint az igazság, a szabadság és a szeretet országát. Akkor valósul meg igazán közöttünk ama karácsonyi anygali szózat is:

«Békesség a földön és az emberekhez jóakarát.» Úgy legyen! —k.

Az Eperjesi Evang. Gyámintézeti Nőegylet

1908. évi működéséről szóló jelentés megjelent. Az egylet t. alelnöke özv. Bergmann Nándorné, t. tagja Csengey Gusztáv, elnöke dr. Szehtlo Jánosné, alelnökei Csengey Gusztávné és Zavatzky Szilárdné, pénztárosa Vogel Béla, titkára Mayer Endre, jegyzője dr. Wallentinyi Samu. Az 1908. év a csendes munkálkodás esztendeje volt. A tagok megszokott buzgósággal és hithűséggel munkálkodtak. Az 1908. évi teastély is úgy erkölcsileg, mint anyagilag sikerült; tiszta jövedelme 1450 kor. volt. Rendezése élén dr. Szehtlo Jánosné és Vogel Béla állottak. Az estélynek egyik tényezője volt a kabaret-előadás. A jelentés az összes közreműködőknek ezúttal is köszönetet mond Adományok gyűjtésében tíz hölgy fáradozott. Közülök legtöbbet (140 koronát) özv. dr. Sarudy Vilmosné és özv. dr. Mayer Gézané gyűjtöttek. A nőegylet résztvett a Kollégiumnak jún. 11-iki vértanú-ünnepélyén is. Nevében dr. Szehtlo Jánosné, Csengey Gusztávné, Zavatzky Szilárdné, Mayer Gézané és Mayer Endre a szoborra koszorút helyeztek el. A jelentés a vértanúk nőutódainak azt ajánlja, hogy — a vértanúk példája nyomán — gyermekeik szívébe ők is oltás be a hálaérzet, hazaszeretet és hithűség köteleességét. A karácsonyi felruházás előkészítése végett az ősz beálltával — *Thör* Gyuláné vezetése alatt — varró-órákat tartottak. A felruházás költségeihez a hölgyek 46 koronával járultak. Az adományok összege azonban — sajnos — tetemesen csökkent, és több rendes adakozó neve is hiányzott. Az iskolásgyermekek karácsonyfáját a polg. iskolai tanítónők díszítették föl. A felruházás decz. 22-ikén, a Kollégium dísztermében folyt le. Ez alkalommal *Korbély* Géza ev. lelkész méltatta a karácsonyi ünnepek jelentőségét; a polg. iskolai növendékek kara énekelt, *Balpatoky Eszter*, majd *Kurth Dóra* szavaltak, Mayer Endre titkár pedig a gyermekeket a ruhaneműek, cukorka, sütemény, írószerek stb. átvételére hívta fel. A szegények-házában decz. 23-ikán volt a karácsonyfa-ünnepély. Itt — az akadályozott *Liptai Lajos* ev. lelkész helyett — *Mayer* Endre figyelmeztette a szegényeket karácsony örömteljes fontosságára. Itt is volt ének

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Pünkösdkor.

Írta *Sántha Károly*.

Ez a világ önző, hideg;
Mefagytak benne a szívek,
A fénylő nap gyér sugarát
Mind fukarabban szórja rád.
Kihül a föld is lassan-lassan,
S, ha az ítélet kürtje harsan,
Nem tűzben ég, bár meg van írva,
Hanem dermedve hull a sírba.

Ez a világ daczos, kevély,
Haragban, gyűlötségben él;
Marják egymást az emberek,
Kiált a vér, a könyv pereg;
Győzelmet ül s ujjong a gaszág,
Gyászt öltve jajgat az igazság;
S hogy a gonoszúságot ne lás-a,
Azért az ég felhő-palástja.

Ez a világ fásult, rideg,
Eszmény szavát nem érti meg;
Nincs hite, nincs Istene,
A kétszerkettő mindene.
Duzzog s veszekszik a hazáért,
De nem tesz s áldoz a javaért;
A porban csúszik, s lomha szárnya,
Nem bírja, hogy magasba szállna.

Pünkösdi lélek, oh, jövel!
Holtakra életet lehelj!
Gerjeszd a földön szeretszét
A szeretetnek szent tűzét!
Vigyen mindenfelé galambod
Illatozó olajfalombot!
Gyűjts a szívekben égi lángot,
S teremtsd meg újjá e világot!

Németországi úti emlékek.

Írta: dr. E. Nagy Olivérné Kvassay Annuska.
(Folytatás)

A Goethe-ház sokkal díszesebb, mint Schilleré bár, a mai kor igényeihez mérve, az sem mondható valami luxussal berendezettnek. Áhítattal és figyelemmel jártam be szobáit, a hol az ő csodás, szép költeményeit írta egykoron barátságos lakosztályának csendes magányában, mert mikor ő dolgozott, az egész háznak lábujjhegyen kellett járnia; nagy úr volt ő a saját portáján. Szörnyen respektálta a ház népe. De azért felváltotta a nagy csendet a vidám zaj, szép asszonyok gerlekacagása, mert igen szerette a társaságot és különösen az asszonyokat. Első emeletének termei mind vendégségek számára voltak fentartva; ő maga a földszinten lakott; ott rendezte be nemes egyszerűséggel dolgozószobáját és mellette egy kis háló; a feleségének meg egy igen szerény szobácska jutott; ablakai a kertre néztek. Egyáltalában Goethené — mint a hogy a magyar ember

fejezi ki — nem sok vizet zavart és férje életében sem játszott nagy szerepet. Jó feleség, gondos családanya, a ki szemet húnyt férje kalandjai előtt... és ezzel elmondunk róla mindent. De a szép asszonyok, a csábos szírének annál inkább hevítették a költőt. Rém-szerelmes természet volt és bolondja a szépnemnek. Gyorsan hevült, könnyen lelkesült, gyakran változtak az ideáljai, kiknek se szeri, se száma. A házában elhelyezett múzeumban sok olyan érdekes emléket láttam, a mely szép asszonyok ajándéka volt. Egy-egy barna, szőke, vörös, fekete hajfűrt, zsebkenő, kicsiny legyező, vagy szalag, fátyol és csipkedarab, mind bizalmas pásztorórák kedves emlékei... eltette, megőrizte híven, ha talán azt, kitől ezt a kis emléket kapta, idővel már el is felejtette. Hogy az asszonyok rajongtak érte, ezt nem is lehet csodálni; ideálisan szép férfi lehetett, arczáról sugárzott a szellem, és az ilyen férfinek ugyan hány asszony tudna ellentállni? Pláne abban a körben, a melyben ő mozgott és a hol a mulatnivágyás és az élvezethajhászás volt az életcél? Mert dolgozni ott nem tudnak és nem is akarnak. Így aztán a Goethe-ház a weimari előkelő társaság központja és fővonzóereje lett, ott adott egymásnak találkozt a szellemi és születési arisztokrácia. A nagyherceg egész családjával maga is résztvett ilyen összejöveteleken, és ezzel emelte a ház fényét és előkelőségét. Hogy mennyire szerette a nagyherceg Goethét, annak bizonyítéka, hogy egy alkalommal, séta közben, a költőnek megtetszett egy nyárilak, s mindjárt megvette számára a fejedelm. Ebben a házában aztán

és ima. Megszorult család segélyezésére az egyet 50 koronát adott. Sok könyv maradt felszárítatlanul — mondja a jelentés —, mert az adományok csekélyek voltak. Az egyet legaldásosabb intézménye: a diakonissza-intézmény 1908-ban fejlődött és erősödött. A diakonisszák napjainkban működését felekezeti különbség nélkül méltányolják mindenütt. Az egyik régi, érdemes diakonisszát, *Nittaus* Karolint, saját kívánságára Köszegre helyezte át az anyaház. Sikeres, példás munkálkodását az egyetlet jegyzőkönyvileg is méltányolta. Helyét *Malatits* Zsuzsi foglalta el, ki hűséges kitartással folytatja a keresztyén szeretet magasatos munkáját. Mellette *Lukács* Etelka buzgólkodik. A diakonisszák 1908-ban 25 (10 ev, 2 ref, 7 róm. kath, 1 gör. kath. és 5 izraelita) beteget ápoltak 205 napon és 249 éjszakán át. Beteg- és szegénylátogatást 248 esetben végeztek. Sajnos, a sűrű és nehéz ápolási esetek lehetetlenné teszik, hogy igazi belterjes gyűlekezeti diakoniát teljesítsenek. *Liptai* Lajos lelkész az eperjesi ev. cselédeknek lelki gondozását kezdeményezte. E munkában több egyetlet tag és a diakonisszák is tevékeny részt vettek. Szükség is van ezen lelki gondozásra, mert a cselédleányok a legelhanyagottabbak és leginkább szükséglik a támogatást. A szegények házában ápolt asszonyok száma háromra apadt, mert a tótsóvári illetőségű *Hlavati* Jánosné, úgy a valamikor, mint eperjesi kiskereskedő, jobb napokat élt, de sok csapás és szerencsétlenség által vagyonát és egészségét veszített. *Hunyadi* János elhalt. Szegényeknek havi, rendszeres segélyezésére az egyet 912, a diakonisszák útján alkalmi segélyezésekre 120 és kéthavonként 9 koronát fordított. Egyes hölgyek a szegények részére fehér- és ruháneműket, a diakonisszák részére pedig gyümölcsöt, süteményt stb. adományoztak. Nagy veszteség érte az egyetlet *Raisz* Ede tb. tagnak, nyolcz éven át buzgó pénztárosának elhalta által. A választmány küldöttségileg fejezte ki részvételt az elhunyt gyermekéi előtt, a titkár pedig részvétirabban méltatta a megboldogultak érdemeit és koszorúmegváltás címén 59 koronát gyűjtött. A család az egyetlet pénztárába 200 koronát juttatott adományként. Sokat veszített az egyetlet öv. *Sándor* Kálmánról. Halála, valamint öv. *Melcz* Gyuláné vál. tagnak Eperjesről való elköltözése által is. A jelentés, melynek sikerült és hangulatos szerkesztése *Mayer* Endre egyetlet titkárnak érdeme, arra kéri végül a tagokat, hogy a gyűlések iránt érdeklődjenek. Halás elismerését fejezi ki egyúttal az egyetlet tagjainak és pártoló barátainak, kérve őket, hogy fokozott buzgósággal segítsék az egyetlet előrehaladásában.

Madárvédelem Sárosban.

Az EPERJESI LAPOK útján jutott tudomásunkra *Pavlas* Julián főhadnagy úrnak a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesülethez benyújtott és a madárvédelmet vármegyénkben meghonosító, megkedveltető, igen helyes és követéreméltó indítványa. Bizonyára minden helybeli madártenyésztő (és ilyen van már több városunkban) örömmel üdvözölte e tervet, és kívánja a mielőbbi

sokáig lakott nyaranta a családjával Goethe. Most is látható, úgy áll, mint hajdan. De térjünk vissza a lakóházára. Megilletődéssel álltam meg kis szobájában, a hol utóljára jártatta körül tekintetét a nagy költő. Ott ült egy nagy-támlás, zöld karosszékben; menyé, özvegyiségében hű gondozója és ápolója, előtte térdelgett és zokogott... A haldokló homályosodó szemével a napsugarat, a világosságot kereste és remegő ajkai utóljára azt suttogták: „*Mehr Licht!*” De hiába ragyogott a fénylő napsuga, ő azt már nem látta, az örök éjszaka sötétsége borult szeméire és magasröptű lelke elszállt, de emlékét itt hagyta örökre.

A világ minden tájáról ezren meg ezren zárandokolnak el Weimarba, hogy láthassák ezt a helyet, a hol ő élt. A Goethe-család kihalt és az utolsó Goethe-unoka nemesen gondolkodott, a mikor nagyapjának házáat, összes berendezésével és gyűjteményével, múzeum céljaira odaajándékozta. Szébb kegyelettel nem adózhatott volna nagyapja emlékének.

Ha Weimarra azt a megjegyzést tettem, hogy

megvalósulást. Akár a Gazdasági Egyesület kebelében, akár pedig a Szépfítő Egyesület alosztálya gyanánt, vagy külön egyesület alakjában, de égetően szükséges, hogy ilyen egyesület városunkban alakuljon. Ez egyesület célja volna: fészkelő-odúkkal ellátni a szegényebb néposztályt, teli etetőket felállítani és télen az etetést rendszeresen folytatni, mindig újabb és újabb hiveket szerezni a madárvilágnak, kik részint mint rendes tagok, részint mint pártfogótagok juttatnak az asztalokról le hulló morzsát télen a didergő, éhező, szegény madár-csoportnak, mely nyáron kertünknek díszé, szórakoztatónk és hasznos, nélkülözhetetlen munkásunk. Ez egyesületnek egyik főfeladata volna továbbá: a dúvad írtása s a madárvilág legnagyobb pusztítójának: a *házi-macskának* irtóháborút üzeni. Csak egy esztendeje vagyok híve ezen nemes eszmének, és máris tapasztalom gyanánt hirdethetem, hogy a ki bármit is tesz a madárvédelem érdekében, de a macska kóborlásait figyelemmel nem kíséri, a macskát minden alkalommal tűzzel-vassal nem pusztítja, annak működése feltétlenül meddő marad. A téli etetők alatt felállított rókavasak bebizonyították azt, hogy a macska messzi vidékről, fagyban, hóban is fölkeresi azon helyeket, hol kedvenc madárkaink nagyobb csoportokban összevisszelve fölülhetők... Odümből már három fészket raboltak és semmisítettek meg ezen házirablók e tavasz folyamán; dacára annak, hogy gyakran lesem őket. Hamburg, Berlin, Elberfeld, Barmen, Majna-Frankfurt, Breslau stb. városokban szintén fölismerték már a macska-veszedelmet, és a madárvédelmi egyesületek 50, 100, sőt (Hamburgban) 300 macskacsapdát is helyeznek el parkokban, tereken, avagy aduak *kölesönbe* kerttulajdonosoknak. Külön, e célra alkalmazott egyének szedik össze és ölik meg a macskákat. Hogy csak egyet említsék: *Drezdában*, 1906-ban, 1348 macskát fogtak és pusztítottak el. A téli madárzoknak, kik lépre fogják kiéhezett kedvenceinket, erőlyes megrendszabályozását is szorgalmazhatná ez egyesület. Erre is nagy szükség volna. Ilyen foglalkozási egyénekkal is dicsekedhetünk és, mint szintén az elmúlt télen tapasztaltam, az illetékes fórum, hol azokat följelentem, nem veszi ezen kihágásokat olyan fontosnak, nem ítélkezik felettük azzal a szigorral, a melyet azok megérdemelnének. Nézetem szerint, ha mindezt *erkölcsei testület* irányítaná, vezetné és felülbírná, itt is kielégítőbb eredmény volna elérhető. Legújabbban fészekfosztó fiúkat fogok följelenteni, és kíváncsi vagyok már előre is az ítéletre! *Pavlas* Julián főhadnagy urat melegen üdvözölöm ez alkalommal és kérem a nagy nyilvánosság előtt: ne hagyja elaludni az általa szított tüzet, valósítsa meg mielőbb nemes tervét! Segítőtársakra és lelkes munkatársakra bizonyára fog lelni könnyen azok sorában, kik tisztában vannak azzal, hogy: «a madárvédelem kérdése nem érinti csupán az érzelmet, nem csupán esztétikai kérdés, hanem legelsősorban magasatos természeti törvénynek fölismerése és tiszteletben tartása». — Ezek után kíváncsian és érthető türelmetlenséggel várjuk zászlóbontásául a kilátásba helyezett: — felolvasást! Eperjes, 1909. május 21-ikén. *Bohrandt* Lajos.

poétikus hely, azt még inkább mondhatom *Heidelbergről*, mert bájosabb, kedvesebb pontot, mint ezt a kis bádeni városkát, képzelni sem lehet. Igen, *varoska* ez, németországi fogalmak szerint, a hol még százezer lakosú hely sem megy nagyváros-számba. Ott tehát Heidelberg az ő ötvenezer lélekszámával kicsinynek mondható. — Itt szivesen laktam! — jelentettem ki, a mint végimentünk hólepte, barátságos utcáin és pirosarcú, fehérkabátos, sapkás lányok és diákok kerültek el bennünket, czipelve a szánkót; míg kacagásuktól visszhangzott az utca. Magyarosan szólva, *rodízni* mentek. Egész búcsújárásnak tűnt fel az a tömeg, a mely a fogaskerekű felé tartott. Mi is oda-irányítottuk útunkat, vonzott a sok vidám, fiatal arc, látni akartuk, hogyan síkznak le a pompás, havas pályán. Micsoda sikongás, láрма fogadott ott bennünket! Százan és százan szánkáztak, köztük sok öreg is. Néhány pillanat alatt már lent voltak, és a fogaskerekűn ismét felvitették magukat; így aztán passzió lehet tobogánozni; nem kell fölfele a ferasztó utat megtenni. Gyönyörű, napsugaras délelőtt volt, a hó

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

A **Kör zeneiskolája** szervezésére, illetőleg előkészítésére kiküldött bizottság *Matheny* Gusztáv elnöke alatt, május 20-ikán tartott ülésén összegezte az eddig beérkezett, kötelező aláírásokat. Ezeknek száma a negyvenet már fölülhaladja. Megállapította, hogy az igazgató-választmány által is jóváhagyott számvetés alapján, a zeneiskola a következő iskolaév kezdetével, azaz 1909. szept. első napjaiban megnyílhatik, illetőleg hogy, az előkészítő-munkálatok befejezése után, a zeneiskola szervezettségéről az igazgató-választmánynak jelentést tesz s a további teendőkre nézve fölhatalmazást kér. Öröndetes tudomásul szolgált az elnök azon jelentése, mely szerint a város a zeneiskolát is, a többi kulturintézetekhez hasonlóan, megnyílásakor segélyezni fogja. Hiszszük, hogy Eperjes szab. kir. város nem marad mögötte azon városoknak (pl. Kassa), melyek hasonló intézményeket jelentékeny évi összeggel támogatnak, mert a zeneiskolák szervezése nem egyeseknek, még kevésbé egyes intézményeknek, hanem tisztán a köznek: a város összes polgárainak érdeke. Elnök jelentette egyúttal, hogy a Társadalmi Egylet az emeleti helyiségre vonatkozó kérelemre még nem válaszolt. — Most, midőn a zeneiskola kérdése már-már a megvalósulás szakába lép, örömmel állapítjuk meg, hogy a város közönsége körében az érdeklődés még fokozottabb. Számosan, kiket csak a föltétlenül kötelező aláírás tartott vissza gyermekeiknek a zeneiskolába való beiratásától, illetőleg annak kijelentésétől, a mire a bizottságnak a szervezés szempontjából volt szüksége, hozzájárulásukat kilátásba helyezték s ígéreteket tettek arra nézve, hogy az iskola megnyitásakor gyermekeiket ott taníttatják. Valószínű, hogy akkorra a növendékek száma 70—80 lesz. Nagy úrt tölt be a zeneiskola városunk kulturintézményei között. Kívánatos tehát, hogy megalakításában, szervezésében, a kinek csak módjában áll, közreműködjék.

HIREK.

— **Református istenítisztelet** lesz ünnep másodnapján d. e. 11 órakor a helybeli ág. h. ev. templomban. Az úrvacsora-osztást a konfirmándusok vizsgálata előzi meg.

— **Kinevezések.** Sárosvármegye főispánja *Holenia* László végzett joghallgatót vm. közigazgatási gyakorlóká; a Ksod. vasút vezérigazgatósága a májusi előléptetések során *Dobránszky* Endre ellenőrt, márkusfalvi állomásfőnököt, föllenőrré kinevezte.

— **Házasságok.** *Bielek* Zoltán, a Nagysárosi Múmalom tisztviselője, május 29-ikén tartotta Felkán esküvőjét *Fábry* Tivadar földbirtokos leányával, *Honával*. A kedélyes lakodalmon a nagyszámú rokonság köréből mintegy negyvenen vettek részt.

Kesselbauer Gusztáv, eperjesi műépítész jún. 1-jén vezeti oltár elé Lőcsén öv. *Szekely* Farkasné szül. Zsedényi Klára leányát, *Inest*.

— **Derék tanító.** Kitűnő vizsgálatot mutatott be *Barbierik* Emil zsegyei ág. hitv. evang. elemi iskolai tanító május 18-ikán. A megjelent Hajdú János esperes-lelkész, Szentiványi József egyházközségi

vakítóan csillogott, a hogy a nap rásütött és fönt, a *Molkenkurnál*, lekiváncsolt rólunk a bunda. A levegő olyan enyhe, kellemes, akárcsak a Riviérán; körülöttünk mindenütt csak hó és hó, melyet a kis Neckar szel át. A régi, kedves Heidelberg a diákok Eldorádója. Jól mondom, Eldorádója, mert sehol sem élveznek annyi szabadságot, mint ebben a tipikus egyetemi városkában; itt a diákok az urak, mindenben a kedvüket keresik. A bádeni nagyherceg, ha Heidelbergbe jön, nem lakik ősei régi várában, a hol pedig egy szárnyat fel is építettek számára, hanem lent a városban, egy szerényebb külsejű házban; és pedig ezt az igen tisztelt *studentek* miatt kénytelen megtenni, mert ott fönt nem tudna aludni. Ezek a sok reményre jogosító ifjak, hogy szabadabban szórakozhassanak, felmennek a *Molkenkurhoz* — ez egy mulatóhely —, innen aztán éjjelente különböző időben csoportonként ballagnak hazafelé; hogy ez a hazamenetel nem történik a legnagyobb csendben, sőt sokszor botrányos lármával, az képzelhető. De hát *Alt-Heidelberg* méltó jó hírnevéhez!

(Vége köv.)

A tisztességes kereskedő súlyt fektet arra, hogy a régi hírnevű **Zacherlini** kőrö vevőinek ne akaszon megtevesztő surrogátumot a nyakába. Sajnos, azonban vannak másféle kereskedők is hasonló üvegekben, „Zacherlini” névre.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes-hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-, medence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használatnak az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. Uszodák, hőlégy-, szénasavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belélegzési kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld *az igazgatóság.*

Felelős szerkesztő:
Dr. Obetkó Dezső.

Kiadótulajdonos:
Kösch Árpád.

NYILTTÉR.

Vescebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és közszyvnyénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór és Lithion tartalmu
GYÓGYFORRÁS

SALVATOR

kitűnő sikerrel használtatik.
E forrás kiváló tulajdonságai:
Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű. Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Első rangú gyógyvíz és diatetikus ital. Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veselzgalomban vagy hógysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok és egyéb forrásleírások ingyen és bérmentve állnak rendelkezésre

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack	32 fillér.
3/4 "	40 "
1 "	48 "

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack	6 fillér
3/4 "	7 "
1 "	9 "

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

2128-1909. sz.

Arlejtési hirdetmény.

A zborói, m. kir. kincstár által építendő elemi iskola építéséhez és a Rákóczi-kastély helyreállításához szükséges mintegy 500 (öt-száz) mmázsa égetett-mész szállításának biztosítása céljából 1909. június 3-ikán d. e. 10 órakor a tótsóvári m. kir. erdőhivatal hivatalos helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fenti szállítás elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább adják be, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlathoz 100 (egyszáz) korona bántépnz csatolandó.

A szállítási feltételek a m. kir. erdőhivatalnál és a zborói erdőgondnokságnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Tótsóvár, 1909. május 24-ikén.

M. kir. erdőhivatal.

PÁSZTORY ÉLŐVIRÁG-KÖTÉSZETE.
Telefon 57-33.

Csokor- és koszorúkötésért az országban legtöbb első díjjal kitüntetve. Budapest, Rákóczi-út 3. sz. Nemzeti Színház.

Képes árjegyzék díjtalan.

Vidéki megrendelésekre nagy figyelmet fordítok.

Képviselő

kerestetik, felsősziléziai szén eladására.

Szíves megkeresések kéretnek «Szerencse fel» alatt, Rudolf Mosse, Wien címre.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy helybeli **czipész-üzletemben** Grich Pál czipész-szabászt mint üzletvezetőt alkalmazom.

Kérve a nagyérd. közönség további szíves támogatását, maradok tisztelettel

özv. **Stehr Mórné**
Eperjes, Fő-utca 33. sz. alatt.

Jég kapható naponta reggel 5-7 óráig **GELLÉRT** sörraktárában **Kassai-út 9. (Sörház.)** Ugyanott naponta friss **Korona-sör.**

Balz János mérnök malomépítészete

Budapest, VI., Király-utca 54. sz. (A terézvárosi templom és a zeneakadémia mellett.) ::

Számos évi tapasztalat alapján vállalkozik **modern, praktikus malomberendezések** tervezésére és létesítésére.

Szállít elsőrangú, kifogástalan kivitelben: tisztítógépeket, szállítható malomjáratokat, hengerszékeket, radialszitákat, daratisztító-gépeket, lisztkeverőket, malomköveket, selyembevonatot stb.

Az új rendszerű radialszita a legolcsóbb, legkevesebb helyet és erőt igénylő szita, s mint ilyen, mindjobban kiszorítja a régi rendszerű szitákat.

563-1909. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. jbiróságnak 1908 évi Sp. I. 948/5. sz. végzése folytán dr. Ferbstein Károly ügyvéd által képviselt Fleischer Armin felperes részére Cseh István alperes el en 154 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 160 kor.-ra becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíróóság 1909. V. I. 182/2. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán, Nagyvitézen leendő megtartására határidőül 1909. június 5-ik napjának délelőtti 11 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt borjú, üsző s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1909. május 17.

Spanyi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

Ki akar önálló lenni?

Egy népszerű életbiztosító-intézet Eperjesen létesítendő főügynökségéhez agilis vezető kerestetik.

Ajánlatok «Vezető» jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Darkau-fürdő

(Osztrák-Szilézia).

Legerősebb jódbromtartalmú elsőrangú fürdőhely. Egyetlen hely, a hol tisztán jódfürdőt lehet használni.

Legmodernebb gyógyeszközök. Osrégi park. Elegáns elhelyezés. Penzió gyermekeknek (kísérő nélkül). Posta-, távirda- és vasút-állomás. Idény május 15-ikétől október 1-jéig.

Dr. Klinek V. főorvos.

Prospektus és értesítés ő kegyelmessége gróf Larich Mönich fürdőigazgatóságától, Darkau, kérendő.

A legjobb padlómáz

FRITZELACK

Tartós! Elegáns! Kiadó!

Használatban a legolcsóbb!

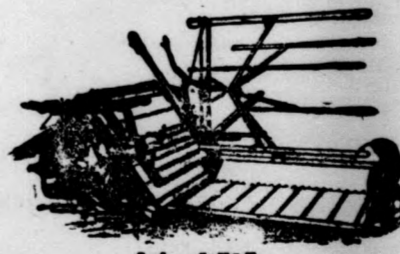
Tudományos folyóiratokban hygienikus tulajdonságánál fogva elismerőleg van említve!

Raktár:

LEFKOVITS EMIL kereskedőnél, EPERJES.

Azon mélyen tisztelt gazdáknak, kik **fűkaszálo** és **kévekkötő aratógépeket** óhajtanak vásárolni, saját érdekükben kérjenek prospektust

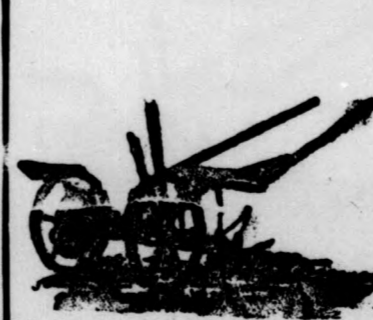
MASSEY-HARRIS

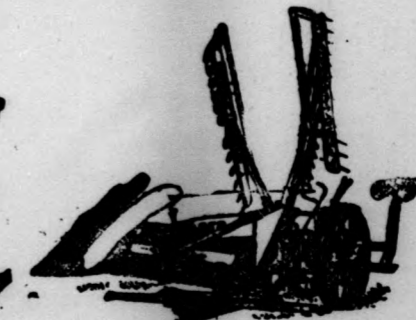
kévekkötő,

MASSEY-HARRIS

MASSEY-HARRIS

fűkaszálo,

aratógépekről.

Kartellen kívül!
MASSEY-HARRIS COMPANY, TORONTO,
északamerikai fűkaszálo- és aratógépgyár.

!!! A világ legszolidabb gyártmánya !!!

Vörösképvisező: Kornstein Gyula Sándor BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 23. sz.

Utazók és ágyndók uton nincsenek.

Közvetlen kérdőkördések kéretnek.

Visonta-Domoszló hegyvidéki = saját termésű
kitünő asztali-bor
kapható
Csépány Béla

szőlő- és földbirtokosnál = Domoszló, Hevesmegye.
Fehér 44. siller 40 fillér literenkint, 50 literen
felüli kölesön-hordókban.
= Nagobb vételnél árengedmény. =

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK.

Teljesen befizetett részvénytőke
60 millió korona;
tartálékalap
35 millió korona.

A Magyar Általános Hitelbank kassai fiókja
Fő-utca 45. (saját házában)
foglalkozik a bankszakma összes ágaival.

TAKARÉKBETÉTEKET
jelenleg 4% -kal netto kamatoztat.

(Postatakarékpénztári befizetési lapokat betétek portómentes átutalására kívánásra azonnal beküld.)

Hivatalos órák: délelőtt 8¹/₂—12-ig.
délután 2¹/₂—4 „

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.
A Moll A.-fele Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernak évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.
Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.
Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-fele sósberszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuórszölési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.
Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.
Moll-fele gyermek-szappan.
Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apólasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.
Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.
Minden darab gyermek-szappan Moll A.-fele védjeggyel van ellátva.
Fő-üzletkötés:
Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.
Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellélt teljesítettek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Védjegy: „Horgony!”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszern, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszúznál és meghűléseknél, bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K—80, K1.40 és K2.—os ügyszolván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Dr. József József
(Törvényesen aláírva)

SCHLEICH Dr. TANÁR
KÉSZÍTMÉNYEINEK TERJESZTŐ TÁRSASÁGA
szöv. korl. fel.
BÉCS. I., Karlsplatz N° 3

A tudomány mai állása szerint a BŐR-és TESTÁPOLÁSÁRA a LEGKIVÁLÓBB KÉSZÍTMÉNYEK:

Schleich dr. tanár **BŐRKRÉMJE**
Schleich dr. tanár **VIASZPASZTA-SZAPPANA**
Schleich dr. tanár **MŰVIASZ-SZAPPANA**
Schleich dr. tanár **VIASZPASZTÁJA**

kapható gyógyszerertárakban, drogériákban, illatszerkereskedésekben stb. Ügyelni kell a bevásárláskor arra, hogy minden csomagon rajta legyen ez a védjegy és a föltaláló aláírása.

== Raktár ==
Eperjesen:
Pálesch Árpádnál.

== Raktár ==
minden gyógyszer-tárban, drogériában és illatszerüzletben.

Szliács aczélfürdő
(Felsőmagyarországon)

az egyedüli ismert szénsavdús vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulthatatlan vérszegénység, sápkór, női-bajok, hátgerinc-és idegbajok, bénulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után.

Fürdőorvos: dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos.

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapestén át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasúti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő fölvilágosítást és prospektust utazás-, valamint lakás-árkedvezményről (az elő- és utószobában) stb. ad a fürdőigazgatóság Szliácscon (Zólyom megye).

Esszenciákat

szállítok kiváló minőségben, bármimemű szeszitalok, ínom táblalíkörok és speciálisok azonnali biztos elkészítéséhez. Ezenkívül ajánlok vegyileg tiszta

== 80%-os ==
eczetesszenciákat

pikáns erős eczet előállításához. Receptek és falragaszok ingyen mellékeltenek. — Arlapok bérmentve.

Carl Philipp Pollak
esszenciák gyára
: viselők kerestetnek! : PRAG, Mariengasse 18.

Hölgyek
részére nélkülözhetetlen.
Legjobb szépítőszern a FÖLDES-féle MARGIT-CRÉME.

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ránczokat és az arczot fehérré, simává varázsolja, üdit és fiatalít.
Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.
Kiváló toilett-czikk: Margit-hőlgypor (3 színben) 1-20 kor., Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 kor., Margit-arozviz 1 korona.

Kapható Eperjesen: Pálesch Árpád drogueriájában és Williger Pál, Kovaliczky Pál gyógyszerertáraiban.

Keil-lakk
legkitünőbb mázolószer puha-padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény-padló számára.
Keil-féle fehér «Glasur»-fénymáz 90 fillér.
Keil-féle arany-fénymáz képeretekhez 40 fill.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.
Keil-féle legfinomabb cipő-krém 30 fillér.

Mindenkor kaphatók:
BOHRANDT J. V. czégnél, EPERJES.
Igló: Fogyasztási szövetkezet. — Kassa: Ifj. Novelly Sándor utóda. — Kisseben: Kassevits J. János.